

VALÓS TÉRBEN – AZ ONLINE TÉRÉRT

Networkshop 31: országos konferencia

2022. április 20–22.
Debreceni Egyetem

Szerkesztette: Tick József, Kokas Károly, Holl András

HUNGARNET Egyesület
Budapest, 2022

A kötet megjelenését támogatta az
Energiaügyi Minisztérium

Szerkesztette: Tick József, Kokas Károly, Holl András

Tipográfia és tördelés: Vas Viktória

Workshop

2022. április 20–22. Debreceni Egyetem, konferencia előadásainak közleményei

ISBN 978-615-82243-0-7

DOI: [10.31915/NWS.2022](https://doi.org/10.31915/NWS.2022)

Kiadja a HUNGARNET Egyesület
az MTA Könyvtár és Információs Központ közreműködésével
Budapest
2022

Borítókép: [freepik.com](https://www.freepik.com)

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	5
Lencsés Ákos: A nyílt tudomány pénzügyi vonatkozásai	7
Farkas Katalin: Centenáriumi média-adattár és virtuális kiállítás létrehozásának tanulságai az SZTE Klebelsberg Könyvtárban	13
Bódog András: A nyílt archívumi információs rendszer (OAIS) szabványának honosítása.....	20
Perlaki Attila: Oktatást segítő gamifikációs alkalmazások, mint szakdolgozati témák	27
Csapó Noémi – Dani Erzsébet: APPropó fejlődés – A Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár mobilapplikációja.....	32
Simon András: Integrált könyvtári rendszerek tranzakciós rekordjainak vizsgálata, a könyvtári állomány digitalizálásának tervezésekor.....	41
Németh Márton: Az OSZK Webarchívum nemzetközi kapcsolatai.....	58
Antal Péter: A mesterséges intelligencia kihívásai a XXI. század társadalmára	70
Hajdu Csaba – Szilágyi Zoltán: Modern robotikai technológiai ismeretek oktatása „Teljes spektrumú” oktatási módszerrel	77
T. Nagy László – Boda István Károly – Tóth Erzsébet: E-tananyagfejlesztés virtuális 3D környezetben.....	84
Palencsárné Kasza Marianna: Digitális átállás – Minőség – lehetőségek az EQAVET terén.....	92
Nagy Gyula: Nemzetközi kitekintés a felsőoktatási könyvtárak világára: a EUGLOH könyvtári workshopja	99
Babocsay Gergely: Az európai természettudományi gyűjtemények digitális integrációja: határ a csillagos ég.....	108
Somorjai Noémi: Egyenlőtlenségek a tudományos kutatás területén. Az amatőr kutatók szerepe	114
Molnár Dániel – Dani Erzsébet: Robotok a könyvtárban: Hogyan válhat a robotika a könyvtári mindennapok részévé?	122
Horváthné Felföldi Helga: Digitalizáció a szakképzésben. A Szakmajegyzékben szereplő szakmák digitáliskompetencia jártassági szintjeinek felülvizsgálata	130
Kalcsó Gyula: Ne csak útra csomagoljunk! Miért fontos a csomagolás a digitális megőrzésben?	138
Karsa Zoltán István – Szeberényi Imre: A CIRCLE felhő elmúlt évtizede	146
Bobák Barbara – Kasza Péter: Az MI lehetőségei a kora újkori filológiában: Johannes Michael Brutus <i>Rerum Ungaricarum</i> libri kéziratának digitális kiadása (esettanulmány)	154
Egyed-Gergely Júlia – Vajda Róza, Gárdos Judit – Horváth Anna – Meiszterics Enikő – Micsik András – Martin Dániel – Marx Attila – Pataki Balázs – Siket Melinda: Szociológia, kutatási adatok, mesterséges intelligencia: lehetőségek és tapasztalatok	161
Szemes Botond – Bajzát Tímea – Fellegi Zsófia – Kundráth Péter – Horváth Péter – Indig Balázs – Dióssy Anna – Hegedüs Fanni – Pantyelejev Natali – Sziráki Sarolta – Vida Bence – Kalmár Balázs – Palkó Gábor: Az ELTE Drámakorpuszának létrehozása és lehetőségei.....	170

Sebestyén Ádám: Az ELTEdata szemantikus adatbázis legújabb fejlesztései.....	179
Szlamka Erzsébet: Új trendek a tanulási eredmények tanúsításában	185
Tóth Máté – Héjja Balázs: Webshop indítása közkönyvtári környezetben.....	192
Etlinger Mihály – Hernády Judit: A kiadás hagyatéka / a hagyatéka kiadása: A Régi Magyar Költők Tárának hálózati kiadásáról.....	199
Varga Emese – Makkai T. Csilla: „Ki a fenének kell collstok?” A digitális szöveg rejtett mértékegységei	204
Dobás Kata – Fazekas Júlia: ITIdata – Egy irodalmi adatbázis fejlesztése Wikibase alapon és ennek hasznosítása Kosztolányi Dezső forrásjegyzékénél	211
Sörény Edina: Kézai Simon Program – digitális családi fotóarchívum.....	219
Fülöp Tiffany – Molnár Tamás – Hoczopán Szabolcs: Open Monograph Press e-könyvplatform a Szegedi Tudományegyetemen	227
Palkó Gábor: Mesterséges intelligencia, digitális bölcsészet, kulturális örökség: trendek és eredmények.....	235
Pergéné Szabó Enikő – Bátfai Mária Erika: A tudományos publikálás támogatása a Debreceni Egyetemi és Nemzeti Könyvtárában	241
Csirmazné Rezi Éva: Nemzetközi kiadványazonosítók és kötelezpéldányok kezelése az OSZK OKP (Országos Könyvtári Platform) rendszerében	250
Alföldi István – Dióssy Anna Laura: Digitálisan született kutatási anyagok megőrzése: a relációs adatbázis mint born-digital objektum	262
Fekete Norbert: HTR-modellépítés és kézírásfelismerés nagyméretű, többszerzős szövegtörzsen. A Transkribus alkalmazása az Arany János hivatali iratokon.....	271
Horváth Péter – Kundráth Péter – Palkó Gábor: ELTE Népdalkorpusz – magyar népdalok gépileg annotált adatbázisa	276
Nagy György: IKT eszközök alkalmazása az alsó tagozatos környezetismeret órákon.....	284
Köpösdí Zsuzsa – Molnár Tamás: Multimédiás, interaktív és adaptív tananyagok létrehozásának lehetőségei H5P keretrendszerrel	289
Jankó Tamás: Munka 4.0 – Ipar 4.0 – Szakképzés 4.0 – : A digitális kompetencia jövőbeni fejlesztési útjai	296
Békésiné Bognár Noémi Erika – Nagy Andor: Megújuló könyvtári statisztika: az egységes adatstruktúra és a korszerű megjelenítés kialakításának útján	304
Bolya Máttyás: Kézírtos dallamlejegyzések feldolgozása MI-vel támogatott digitális környezetben	310
Maróthy Szilvia – Seláf Levente – Vigyikán Villó: Régi magyar verskorpusz összeállítása stilometriai és számítógépes metrikai kutatásokhoz	324
Szűcs Kata Ágnes: Kézírtos források transzformációinak lehetőségei a közgyűjteményekben.....	330
Fellegi Zsófia: A digitális filológia infrastruktúrái. A DigiPhil megújulásáról.	338
Mihály Eszter: Mi az a dHUpla? A Digitális Bölcsészeti Platform bemutatása.....	345
Nemeskey Dávid Márk – Palkó Gábor: Szemantikus névelém-azonosítás magyar nyelvű szövegeken (a HuWikifier bemutatása)	359

Open Monograph Press e-könyvplatform a Szegedi Tudományegyetemen

Fülöp Tiffany*

tiffany.fulop@ek.szte.huORCID: [0000-0002-2219-8455](https://orcid.org/0000-0002-2219-8455)

Molnár Tamás*

tamas.molnar@ek.szte.huORCID: [0000-0003-2571-3595](https://orcid.org/0000-0003-2571-3595)

Hoczopán Szabolcs*

szabolcs.hoczopan@ek.szte.huORCID: [0000-0002-7892-9974](https://orcid.org/0000-0002-7892-9974)

* SZTE Klebelsberg Könyvtár

Absztrakt

The Open Journal System (OJS), developed for journals, has been a huge success at the University of Szeged. Most of the editorial offices have moved to the platform hosted by the Klebelsberg Library.

Encouraged by the success of the OJS and assessing how many e-books are produced annually at the University of Szeged, we started to develop our own professional e-book platform in 2021, using the Open Monograph Press system of the Public Knowledge Project. Our aim is to move the e-books of the University of Szeged away from the ever-changing departmental websites and to give them a worthy place on a platform that allows for long-term storage, retrieval and citation.

Keywords: Open Monography Press, e-book platform, open access publishing

Bevezető

A Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Kuno Könyvtára mindig is nagy hangsúlyt fektetett az egyetem láthatóságának növelésére, folyamatosan javítva és bővítve szolgáltatásai körét. Ennek egyik legújabb elemét a Tartalomszolgáltatási Osztályon elinduló e-könyv platform¹ jelenti, aminek célja az egyetemi egységekhez kötődő kurrens könyvsorozatok elérhetőbbé és átláthatóbbá tétele. Ehhez a szolgáltatásához az Open Monograph Press² (továbbiakban OMP) szoftvert használjuk, és ugyan még a tapasztalatszerzés kezdetén járunk, ez a tanulmány szeretné bemutatni az elképzeléstől a megvalósítás kezdetéig tartó szakasz tapasztalatait.

Az OMP annak a több nemzetközi egyetemet érintő Public Knowledge Project nevű kezdeményezésnek az ingyenes szoftvere, amihez az Open Journal System is tartozik, és aminek célja olyan nyílt hozzáférésű szoftverek fejlesztése, amik a tudományos publikációk minőségét és elérhetőségét támogatni, segíteni tudják, főleg egyetemi kiadványok keretében. A szervezet így az OJS mellett többek között preprint kiadás menedzselését és megjelentetését kezelő (Open Preprint System), metaadat indexelő (Open Harvester System) és – az

---

1 URL: www.ebook.ek.szte.hu

2 URL: <https://pkp.sfu.ca/omp/>

általunk jelenleg célkeresztbe kerülő - tudományos könyvek létrehozását, menedzselését és megjelentetését segítő szoftvert is fejlesztett a tudományos információáramlás segítése céljából.

Előzmények, avagy hogyan merült fel az igény az OMP használatára?

A Klebelsberg Könyvtár évek óta „kihelyezett” ISSN/ISBN irodaként is működik³ a Szegedi Tudományegyetemen. Ennek következtében teljes rálátásunk van az egyetemünkön megjelenő jelentős e-könyv mennyiségre. Ezek az e-könyvek korábban elsősorban tanszéki honlapokon voltak megtalálhatóak (már ameddig megtalálhatóak voltak) nélkülözve egy professzionális tartalomszolgáltató rendszer előnyeit és biztonsági szolgáltatásait.

Könyvtárunk számtalan, különböző tematikus repozitóriumot szolgáltat az EPrints 3 szoftver segítségével. Ezekből az egyik az SZTE Egyetemi Kiadványok repozitóriuma⁴, ami a Szegedi Tudományegyetemhez és jogelődjéhez köthető lezárt és kurrens, tudományos és szépirodalmi kiadványok lelőhelye. Tartalmának kategorizálását tekintve láthatóvá válik, hogy a folyóiratok mellett mennyi könyvsorozat és önálló könyv teszik ki az állomány egy részét.

Természetesen ezek egy része már megszűnt sorozatok, nem működő szerkesztőségek kiadványai, azonban készítettünk egy felmérést, hogy mennyi ebből a kurrensnek tekinthető elem. Kurrensnek ítéltük azokat a címeket, amelyeknek az elmúlt kb. három évben jelent meg kiadványa és helyjel-közzel folyamatos volt a megjelenésük. Mivel a Szegedi Tudományegyetemhez kötődő kiadványokról van szó, ezért az egyetem szervezeti egységei mentén (tanszékek, intézetek, kutatócsoportok) mértük fel, hogy mely egységeknek lehetne szolgáltatni az OMP-t. A felmérés azt mutatta, hogy közel 26 tanszéknek 35 olyan sorozata van az egyetemen, ami kurrensnek tekinthető, ebből 13 esetben határozottan célszerű lenne a kiadványok megjelentetése - a repozitórium mellett - a tanszéki weboldalakon megjelenő listaszerű felsoroláson túl is.

Mindezek mellett, ha megnézzük a tanszéki kiadványokat, azt láthatjuk, hogy a társadalom és humán tudományok a reál szakterületekhez képest a folyóiratok mellett vagy helyett, de nagy számban jelentetik meg tudományos eredményeiket könyvekben (monográfiákban és tanulmánykötetekben), amiket jelentős részben könyvsorozatokba tömörítenek.

Az általunk szolgáltatott Open Journal System nagy igényét az a 27 egyetemi-tanszéki folyóirat mutatja meg, ami jelenleg rajtunk keresztül megjelenik. Az OJS-ben lassan, de évről-évre biztosan gyarapodó és azt különféle mértékben kihasználó szerkesztőségek száma azt mutatja, hogy igényt lehet kelteni szolgáltatással. Akár a rendszer tanszékek között terjedő hírneve, akár az általa kínált szolgáltatások kecsegtető lehetősége miatt, egyre többen döntenek a csatlakozás mellett.

Előfordult már néhányszor, hogy könyvsorozat behozatalának kérésével keresték fel OJS szolgáltatásunkat. Ez pedig felvetett olyan problémákat és kérdéseket, amik a két rendszer különbözőségén alapulnak, és rávilágítanak az OMP rendszer szükségességére. Az egyik legszembetűnőbb probléma természetesen az, hogy az OJS által létrehozott weboldalakon megjelenő feliratok a folyóiratok terminusait tükrözi, míg egy könyv/könyvsorozat esetében sorozatokról, könyvekről, kötetekről, kötet szerkesztőkről, sorozatonkénti ISSN-ről és könyvenkénti ISBN-ekről kell beszélni, amiknek megjelenítésére az OJS rendszer értelemszerűen nem a legalkalmasabb.

3 URL: <http://www.ek.szte.hu/isbnissn-szam-igenyles/>

4 URL: <http://acta.bibl.u-szeged.hu/>

Az OMP felépítése

A keretrendszer alapegysége a kiadó, amiből egy telepítésen belül többet is létre lehet hozni. Ennek a kiadónak van egy általános leírása, hozzá tartozó szerkesztősége és munkafolyamata, valamint akármennyi sorozatot létre lehet hozni egy kiadón belül, aminek van saját ISSN száma és leírása, illetve hozzá tartozó művei.

Alapvetően, ha a kereskedelmi kiadókat és a könyvesboltokat nézzük, akkor az OMP a versenyszférában megjelenő struktúra mentén épül fel. Egy kiadó egy szerkesztőséggel, sok sorozattal és rengeteg könyvvel a katalógusában, amiket kategóriák használatával tovább tudunk tagolni - új megjelenésekkel és kiemelésekkel a kezdőoldalon. Ha ezt adaptálni akarjuk egy egyetem kiadványaira, akkor el kell döntenünk, hogy mi feleljen meg a kiadó alapegységének.

The screenshot shows the website of the SZTE BTK Medieval and Early Modern Hungarian History Department. The header includes the department name, navigation links for 'Katalógus' and 'Információk', and a search bar. The main content area is divided into sections: 'Válogatott' (Selected) and 'Új megjelenések' (New arrivals). The 'Válogatott' section features a book titled 'URBS, CIVITAS, UNIVERSITAS: Ünnepi tanulmányok Petrovics István 65. születésnapja tiszteletére' (1. kötet), edited by Papp Sándor, Tóth Sándor László, Zoltán Kordé, and Kordé Zoltán, published in January 2018. The 'Új megjelenések' section shows two new books: 'A szultán hadainak tápláléka: Az oszmán sereg élelemellátási rendszere az 1658. évi hadjárat tükrében' (2021 January 1) and 'New approaches to the Habsburg-Ottoman diplomatic relations' (1. kötet), edited by Papp Sándor and Marton Gellért Ernő, published in January 2021. On the right side, there are filters for 'Nyelv' (Language: Magyar, English), 'Böngészés' (Browse), 'Sorozatok' (Series: Fontes et Libri, Fontes et Libri. Tanulmányok / Studies, Fontes et Libri. Források / Sources, Fontes et Libri. Monográfiák / Monographs), and 'Open Monograph Press'.

1. kép Kiadó kezdőoldala

Azokban az esetekben, ahol az egyetemnek van egy hivatalos kiadója, viszonylag egyszerű a megoldás, hiszen az OJS telepítésen belül csak egy darab kiadót kell létrehozni, ami alá felkerülhet minden tartalom. Viszont gyakori, hogy a kiadott könyvek kiadói különböző egyetemi egységek, ami már felveti a kategorizálás jogosságát. Ebben az esetben a kiadónak több mindent is meg lehet feleltetni, annak fényében, mit találunk a legmegfelelőbbnek. Ilyenkor egy egység neve fogja össze az alá tartozó könyvsorozatokat és önálló műveket, így az egység alá több tényleges kiadó is kerülhet. Az OMP rendszer rugalmassága biztosítja ennek a kivitelezésnek a lehetőségét.

Ez az egység lehet tehát kar, tanszék, intézet, kutatócsoport vagy akár a tényleges kiadó is. Az előnyök és hátrányok megvitatása közben az alábbi pontokat kell átgondolni:

- A kiválasztott egység alatt egyértelműen reprezentálódik az oda tartozó tudományos munkásság egésze. Ha ez egy kar, akkor látványos a mennyiség, de jobban elvész a tanszékek tevékenysége. Ha ez egy kiadó, akkor nagyon elaprózódhat az OMP telepítés a sok, esetleg akár kisebb számú könyvet is megjelentető kiadó miatt. Arról nem beszélve, hogy abban az esetben, ha egy tanszéknek például több kiadója is van (például a tanszék és egy kutatócsoportja külön kiadóként van jelen), nem lesz átlátható a tanszék munkássága a külön telepítések miatt.

- A belső könyvkiadói munkafolyamat használata esetén, ha egy karról van szó, akkor az összes egyetemi egység, kiadó ugyanabba a rendszerben kell, hogy dolgozzon, ami jelentős mennyiségű kéziratot és így szervezést, elkülönítési nehézséget jelent.

Az általunk kínált szolgáltatásnál azt a megoldást választottuk, ahol a tanszékek jelentik az alapegységet.

Mostanra már láthatóvá vált az OMP felépítése: Kiadónként (ami tartalmaz saját leírást, szerkesztőséget, kézirat beküldési információkat, kapcsolati adatokat) több sorozatról, vagy önálló kiadványokról beszélhetünk, amelyek egy összesített katalógusban és sorozatonként vagy kategóriánként is meg tudnak jelenni. A rendszer kezeli a kötetszerkesztőket és sorozatszerkesztőket, a monográfia szerzőit és a fejezet/tanulmány szerzőket egyaránt.

A szolgáltatás kialakításának folyamata

A már korábban olvasható szükséglet-felmérés és a fejlesztők által elérhető alapos útmutatók elolvasása után informatikus kollégáink készítettek egy teszt telepítést, ahol mindent alaposan át tudtunk tanulmányozni az OMP működését tekintve. Ezek megismerése után meghatároztuk a korábban említett alapegységet, ami mentén végül dolgoztunk.

A könyvkiadással kapcsolatos szerkesztői munkafolyamatról annyit érdemes megemlíteni, hogy a szoftver egy teljes mértékben online végigkísérhető, automatizált és nagyon rugalmas menetet kínál a számunkra. Az öt szakasz során (kézirat beküldése, belső majd külső szakmai lektorálás, technikai szerkesztés és előállítás) a kettős-vak lektorálástól az automatikus e-maileken át az egyértelmű nyomon követhetőségig kapnak segítséget a szerkesztők, sőt a technikai szerkesztéshez kapcsolódó olvasó szerkesztői, illetve korrektori szerepkörök még alaposabban kidolgozottak, hiszen itt a nyomdai rendszert képezi le.

Bár a szoftver felépítése, ahogy a PKP maga is az open access (OA) típusú elérhetőség irányába történő támogatást célozza meg, mégis a rendszer nem csak nyilvánosan elérhető könyveket tud szolgáltatni, hanem a könyvkiadáshoz tartozó szinte összes elem beállítható, kitölthető a rendszerben a marketing információktól kezdve a könyv metaadatolásán át az esetleges fizetési lehetőségekig. A szerepkörök, a rendszer automatikus értesítései, az OMP egésze mind az OA-t, mind pedig a fizetős modellt teljeskörűen támogatja. Éppen ezért következő lépésként meghatároztuk azokat a metaadatokat és egyéb kiadással kapcsolatos adatokat, amelyeknek a megadását szükségesnek gondoltuk. Természetesen ezek a későbbiek során igény vagy kérdés esetén bármikor bővílni tudnak.

2. kép Metaadatok

A továbbiakban még két nagy lépés állt előttünk a szolgáltatás üzembe helyezése felé vezető úton: az OMP nem rendelkezett magyar fordítással, és szükségünk volt egy archívumépítési technikára.

A fordítás elkészítése

A PKP lehetőséget biztosít arra, hogy (nyílt forráskódú szoftver lévén) a közösség, ha szüksége van rá maga fordítsa le a szoftvereiket. Mindezt egy viszonylag kényelmesen működő online felületen, a Weblate-en⁵ tehetjük meg, amely többek között olyan opciókat biztosít számunkra, mint a mechanikus gépi fordítás, a már korábban fordításra került hasonló szövegek nyomon követése vagy saját szótár létrehozása és bővítése. Egyszerre többen is tudnak dolgozni a rendszerben, ahol megjegyzésekkel és javításokkal is el tudják látni a szövegeket.

3. kép Weblate felület - OMP szövegelem

5 URL: <https://weblate.org/hu/>

Az OMP fordítása során több mint ezer szövegrészletet kellett lefordítanunk az egyszavas címkéktől a teljes e-mailekig, amibe a szoftverhez tartozó bővítmények még nem lettek bevonva. A rendszer rugalmas működését jelzi az is, hogy abban az esetben, ha valami nem került még lefordításra, vagy egy későbbi fejlesztés újabb szövegrészleteket ad a szoftverhez, akkor nem jelentkezik hiba, egyszerűen átmenetileg az angol eredeti szövegrészletek jelennek meg a felületeken.

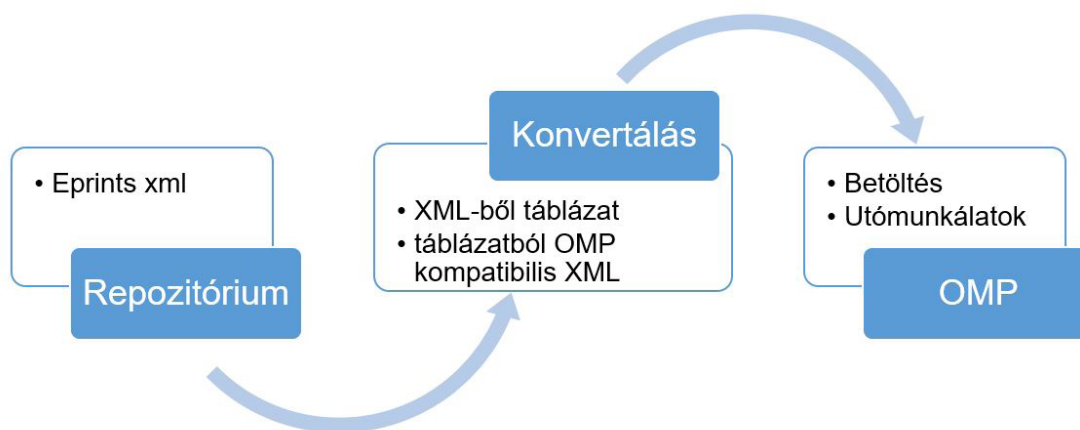
A nyersfordítást több kolléga segítségével készítettük el, amin ezek után a szoftveren dolgozó kollégákkal a rendszer ismeretében egy utólagos tisztázást végeztünk. Erre azért volt szükség, mert nehézséget okozott a fordítás elkészítése során az, hogy a szövegrészleteket kontextustól, funkciótól, a rendszertől függetlenül kellett lefordítani kollégáimnak. Így az egy-két szavas szövegekről egy külsős szem számára nem volt mindig egyértelműen eldönthető, hogy azt például cselekvő vagy passzív módba kellene fordítani. Másrészről pedig szükség volt a nyomdai és kiadói szakszavak egyértelmű meghatározására és azok következetes használatára. Mindezek végén egy utolsó nagy átfésüléssel lezártuk a többhetes munkát, ami során annak ellenőrzésére fektettük a hangsúlyt, hogy a rendszerben előforduló kifejezések, utasítások és szakszavak minden esetben azonosak legyenek, hiszen a szoftver használhatóságát nagyban befolyásolja az, hogy ha például formanyomtatványként hivatkozunk egy elemre, akkor annak menüpontja és az össze hozzá tartozó utasítás is így legyen címkézve.

Amikor elkészül egy fordítás az online felületen, azt jelezni kell a szoftver fejlesztőinek, akik majd egy későbbi frissítésnél már a fordítást is beemelik a szoftver kódjába, így az a többi nyelv között automatikusan elérhetővé válik. De amíg erre nem kerül sor, addig lehetőség van arra, hogy manuálisan letöltsük ezt a nyelvi fájlt csomagot és kézzel betegyük a megfelelő helyre, hogy elérhetővé váljon a nyelv az OMP rendszerében. Az általunk szolgáltatott OMP az utóbbi módon kapta meg a magyar nyelvet.

Az archívumépítés problémái

Habár az általunk kiválasztott könyvsorozatok kurrensek, de azok korábbi könyveit is szükséges betölteni ahhoz, hogy megfelelően jelenítsen meg egy tanszéket/intézetet/egységet vagy egy-egy kutatási területet. Sajnálatos módon jelenleg még nincs lehetőség annak a viszonylag egyszerű mechanizmusnak a használatára, ahol az egy könyvhöz tartozó összes adatot ki lehet tölteni egy űrlapon a beküldéshez. Így vagy beküldjük a kéziratokat a szokványos úton, kihagyjuk a szükségtelen munkafolyamat állomásokat, mint a szakmai lektorálások és azután tölthetjük ki az adatokat, jelentethetjük meg a könyvet. Vagy pedig használhatjuk az OMP saját metaadat struktúráján alapuló xml-re épülő betöltést.

A mi célunk az volt, hogy ezt a munkafolyamatot, amennyire tudjuk gyorsítsuk a PKP egy másik szoftverének (OJS) szolgáltatása során megszerzett tapasztalok alapján. Ez pedig azt jelentette, hogy mivel ezek a tanszéki, egyetemi kiadványok már betöltésre és feldolgozásra kerültek az SZTE Egyetemi Kiadványok repozitóriumában, ezért a metaadatokat onnan szerettük volna átvenni. Ez azt jelentette, hogy a repozitóriumból kiexportált xml fájlt Excel táblázattá alakítottuk, amit megfeleltettünk egy olyan Excel struktúrának, amiből már tudtunk OMP kompatibilis xml-t gyártani.

4. kép A konvertálás folyamata

Az xml-el dolgozva láttuk át azt, hogy mennyire másképp működik az OMP alapfelépítése az OJS-hez képest. Mivel a rendszer támogatja azt is, hogy az egyes fejezeteket vagy tanulmányokat is kezelni tudjuk, tehát lehessen nekik saját pdf fájljuk, címük, szerzőik és leírásuk, ezért az xml sablonjuk felépítése ezeknek a kiadványoknak jóval komplexebb. Amíg az OJS-ben a tanulmányok a folyóiratszámok metaadataitól függetlenül léteztek addig az OMP-ben a kiadványhoz tartozó adatokat a teljes mű összes adata és a fejezetek összes adata együttesen jelenti. Ezzel együtt az xml betöltés megvalósítása nagyrészt sikerült, a legfontosabb elemek megfelelően működnek benne, egyedül a kiadványokhoz tartozó adatok változó számának kezelhetőségén kell még dolgozni.

<h3>Új nemzedék: A szegedi Régészeti Tanszék tehetséggondozásának elmúlt évtizedei</h3>		Nyelv English Magyar
Gyöngyvér Bíró (ed) Katalin Pintér-Nagy (ed) Tamás Szebenyi (ed)		Böngészés Sorozatok Monográfiák a Szegedi Tudományegyetem Régészeti Tanszékéről
Kulcsszavak: Régészet , Magyarország , tanulmányok, Tehetséggondozás	<input type="button" value="PDF"/>	
Tartalom Ünnepi kötet B. Tóth Ágnes, Kulcsár Valéria, Vörös Gabriella és Wolf Mária tiszteletére	Közzétett január 1, 2020	
A lajismizei La Tène üvegkarperec-töredékekről Zsófia Sz. Osváth, István Fórizs, Máté Szabó, Bernadett Bajnóczy <input type="button" value="013-027. o."/>	Sorozatok Monográfiák a Szegedi Tudományegyetem Régészeti Tanszékéről Nyomtatott ISSN 2062-9877	
Elfeleedett ezüstök görög érmék a pécsi Janus Pannonius Múzeum gyűjteményéből Mira Majdán <input type="button" value="029-060. o."/>	Copyright (c) 2020 a szerzők; a szerkesztők	

5. kép Könyv és fejezeteinek adatai

Ezek a korlátozottabb betöltési lehetőségek azonban megfontolandóvá teszik azt a kérdést is, hogy a katalógusba bekerülő művek esetén csak a teljes mű adatait, vagy a benne található részek (fejezetek, tanulmányok) adatait is fel tervezi-e tüntetni a szolgáltató vagy a kiadó.

További tervek

Jelenleg három egységet költöztettünk be a felületre, akik úgy érkeztek hozzánk, hogy igazán mi magunk még nem kezdtük el direkt megkeresni a tanszékeket. Ez már pozitívnak tekinthető. Első körben szeretnénk főleg azokat a kurrens megjelenésű sorozatok kiadóit megkeresni ezzel a lehetőséggel, akikre már tanulmányunk elején is utaltunk, hogy a lehető legjobb megjelenést és láthatóságot tudjuk biztosítani a tudományos műveik nyílt hozzáférésű megjelentetése céljából. Ráadásul az OMP standard metaadatoknak köszönhetően lehetőséget biztosít a nemzetközi adatbázisok, aggregátorok által történő aratásra is.

Célunk még a belső szerkesztőségi munkafolyamatok használatának bátorítása, főleg azokban az esetekben, ahol elsődlegesen tanulmánykötetekben gondolkodnak a kiadók. Lehet, hogy a könyvkiadói munkafolyamat nem tekinthető annyira komplexnek, mint egy folyóirat szerkesztése, ettől függetlenül a rendszer által történő automatizálás (emailek, sablonok, útmutatók, szerepkörök) sokat könnyíthet a könyvkiadás munkafolyamatán.